

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 24.3.2010
KOM(2010) 85 v konečném znění

2010/0054 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se mění nařízení Rady (ES, EURATOM) č. 1605/2002, kterým se stanoví
finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, s ohledem na
Evropskou službu pro vnější činnost**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Cílem tohoto návrhu Komise je pozměnit finanční nařízení v souvislosti s vytvořením Evropské služby pro vnější činnost (dále jen „EEAS“) podle Lisabonské smlouvy. Finanční nařízení (FN) určuje pravidla a postupy, které se použijí při využívání finančních prostředků EU, a musí být dodržováno všemi orgány. Doplnují ho prováděcí pravidla, která by měla být samostatným návrhem rovněž pozměněna a přizpůsobena vytvoření EEAS. Zvláštní pravidla pro řízení zaměstnanců EEAS jsou uvedena v samostatném návrhu Komise, kterým se mění služební řád.

Navrhované změny se zakládají na pokynech schválených Evropskou radou, která zasedala ve dnech 29.–30. října 2009, pro vytvoření budoucí EEAS jako služby *sui generis*.

Jak je stanoveno v článku 184 finančního nařízení, Komise předloží návrh na pravidelný tříletý přezkum finančního nařízení ke konci prvního pololetí 2010. Komise se nicméně domnívá, že úprava FN *ad hoc* je nezbytná dříve a nezávisle na pravidelném tříletém přezkumu, pokud má být EEAS uvedena v činnost brzy. Ostatní aspekty, které se vztahují k provedení Lisabonské smlouvy, byly předmětem samostatného návrhu, který Komise přijala dne 3. března 2010 (KOM(2010)71).

(1) Hlavní změny v souvislosti s vytvořením EEAS

Článek 27 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii stanoví, že při výkonu své funkce se vysoký představitel opírá o EEAS a že organizaci a fungování této služby stanoví rozhodnutí Rady na návrh vysokého představitele po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení souhlasu Komise.

Evropská rada na svém zasedání ve dnech 29.–30. října 2009 schválila určité pokyny pro vytvoření budoucí EEAS jako služby *sui generis* a vyzvala vysokého představitele, aby uvedl EEAS v činnost „do konce dubna roku 2010“.

Z hlediska rozpočtu bude EEAS považována za orgán ve smyslu článku 1 finančního nařízení, takže bude rozpočtově samostatná, tj. bude mít vlastní oddíl v rozpočtu EU. Bude uskutečňovat vlastní správní výdaje (jako všechny ostatní orgány), a bude mu za to tudíž Evropským parlamentem udělováno absolutorium. Evropský parlament tak bude vykonávat svoji rozpočtovou a kontrolní pravomoc vůči EEAS.

Dále, stávající delegace Komise po celém světě se stanou delegacemi Unie a budou součástí EEAS. Jelikož budou tyto delegace nadále provádět vnější pomoc, jež je v současnosti pro většinu z nich hlavním úkolem, je třeba najít způsoby, které jim umožní uskutečňovat provozní výdaje, neboť již nejsou součástí Komise, přičemž dotčená část jejich zaměstnanců, tj. zaměstnanci v provozní a finanční oblasti, zaměstnanci Komise zůstanou. Komise věnovala zvláštní pozornost tomu, aby tento návrh umožnil EEAS plnit úkol sjednocené vnější činnosti, aniž by to vedlo k oslabení řádného finančního řízení, odpovědnosti a ochrany finančních zájmů Unie. Evropský parlament bude samozřejmě nadále udělovat Komisi absolutorium za plnění jejího oddílu rozpočtu, včetně provozních prostředků vynaložených vedoucími delegací Unie, kteří budou jednat jako dále pověřené schvalující osoby Komise.

Z těchto důvodů mají změny vnesené do finančního nařízení za cíl začlenit EEAS do rámce finančního řízení Komise ve všech případech, kdy se bude EEAS podílet na plnění

provozního rozpočtu Komise. V této souvislosti je zásadní, aby EEAS stavěla na zkušenostech, pokynech, podpoře a vzdělávání v oblasti finančního řízení a vnitřní kontroly v oblasti vnějších vztahů, které Komise rozvíjela po mnoho let.

Navrhovaný přístup předpokládá, že odpovědní generální ředitelé Komise dále pověří vedoucí delegací Unie prováděcí pravomocí. Vedoucí delegací Unie se stanou dále pověřenými schvalujícími osobami Komise a budou odpovědní generálnímu ředitelství, které je pověřilo plněním rozpočtových úkolů. Navrhují se proto zvláštní pravidla, aby vedoucí delegací Unie při plnění části oddílu rozpočtu Komise uplatňovali pravidla Komise pro plnění rozpočtu a měli stejné úkoly a povinnosti jako kterákoli jiná dále pověřená schvalující osoba Komise. K tomu účelu jim Komise může dát pokyny, pokud je to potřebné a vhodné.

Stávající pravidla Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) budou vůči vedoucím delegací Unie rovněž použitelná v případech finančních nesrovnalostí v souvislosti se správou prostředků z oddílu EEAS v rozpočtu a prostředků z oddílu Komise v rozpočtu, jejichž správou byli dále pověřeni. Ve finančním nařízení se nepožaduje žádné zvláštní ustanovení ohledně Evropského úřadu pro boj proti podvodům. Tento návrh Komise však obsahuje nová ustanovení, podle nichž komise pro řešení nesrovnalostí v rámci Komise bude rovněž komisí pro řešení nesrovnalostí v rámci EEAS v případech, kdy Komise dále pověřuje vedoucí delegací Unie prováděcími pravomocemi.

Navrhují se rovněž nová ustanovení, která zajistí, aby vysoký představitel hrál ústřední úlohu při řádné koordinaci a výměně informací mezi EEAS a Komisí.

Konečně, v zájmu účinného řízení delegací Unie Komise navrhuje, aby správní a podpůrné výdaje, ze kterých se financují společné náklady delegací, uskutečňovala jedna služba podpory, bez ohledu na oddíl rozpočtu, do kterého jsou dotčené prostředky zapsány. K tomuto účelu je třeba, aby byla v článku 50 FN stanovena možnost určení podrobných pravidel, na nichž je třeba se dohodnout s Komisí.

(2) Pracovní dokument útvarů Komise o prováděcích pravidlech

Pracovní dokument útvarů Komise uvádí, na doplnění tohoto návrhu Komise na změnu finančního nařízení, požadované změny v prováděcích pravidlech. Tyto změny přijme Komise poté, co bude přijato pozměněné FN, a budou se týkat zvláštních ustanovení, která se použijí na vedoucí delegací jednající jako dále pověřené schvalující osoby Komise, a to zejména:

- skutečnosti, že musí podepsat listinu dále pověřených schvalujících osob, která stanovuje podrobně jejich úkoly a povinnosti, než začnou plnit rozpočet EU;
- vnitřních pravidel Komise pro plnění rozpočtu;
- kodexu profesních norem přijatého Komisí;
- komise pro řešení nesrovnalostí v rámci Komise (doplňující ustanovení k těm, jež jsou již uvedena ve FN, jsou obsažena v prováděcích pravidlech).

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení Rady (ES, EURATOM) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, s ohledem na Evropskou službu pro vnější činnost

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 322 této smlouvy, a ve spojení se Smlouvou o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména s článkem 106a této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Účetního dvora¹,

jednající v souladu s běžným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Rady (ES, EURATOM) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství² (dále jen „finanční nařízení“), stanoví rozpočtové zásady a finanční pravidla, které by měly být závazné pro všechny legislativní akty. Je třeba pozměnit některá ustanovení finančního nařízení v zájmu zohlednění změn vnesených Lisabonskou smlouvou.
- (2) Lisabonská smlouva ustavuje Evropskou službu pro vnější činnost (dále jen „EEAS“). Podle závěrů Evropské rady konané ve dnech 29. a 30. října 2009 je EEAS službou mající povahu *sui generis* a měla by být považována pro účely finančního nařízení za orgán.
- (3) Vzhledem k tomu, že by EEAS měla být považována pro účely finančního nařízení za orgán, Evropský parlament by jí měl udělovat absolutorium za vynakládání prostředků zapsaných v rozpočtu do oddílu EEAS. Evropský parlament by měl nadále udělovat Komisi absolutorium za plnění jejího oddílu rozpočtu, včetně provozních prostředků vynaložených vedoucími delegací Unie, kteří budou jednat jako dále pověřené schvalující osoby Komise.
- (4) Lisabonská smlouva předpokládá, že se delegace Komise stanou součástí EEAS jako delegace Unie. Všechny správní a podpůrné výdaje delegací Unie, ze kterých se financují společné náklady, by měla v zájmu jejich řádné správy uskutečňovat jedna

¹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

² Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

podpůrná služba. K tomu účelu by mělo finanční nařízení stanovit možnost určení podrobných pravidel, na nichž je třeba se dohodnout s Komisí, s cílem zjednodušit vynakládání provozních prostředků delegací Unie zapsaných do oddílů rozpočtu EEAS a Rady.

- (5) Je zapotřebí zajistit kontinuitu ve fungování delegací Unie, a zejména kontinuitu a efektivitu v řízení vnější pomoci delegacemi. Proto by měla být Komise zmocněna, aby svými pravomocemi plnění rozpočtu v oblasti provozních výdajů dále pověřila vedoucí delegací Unie, kteří spadají pod EEAS jako samostatný orgán. Dále, tam, kde Komise plní rozpočet v rámci přímého centralizovaného řízení, by totéž mělo být povoleno rovněž prostřednictvím dalšího pověření vedoucích delegací Unie. Pověřené schvalující osoby Komise by měly být nadále odpovědné za vymezení vnitřních systémů řízení a kontroly, zatímco vedoucí delegací Unie by měli být odpovědní za náležité nastavení a fungování vnitřních systémů řízení a kontroly a za správu finančních prostředků a operace provedené v rámci jejich delegací a měli by za tím účelem dvakrát ročně podávat zprávu.
- (6) V souladu se zásadou řádného finančního řízení by vedoucí delegací Unie, jakožto dále pověřené schvalující osoby Komise, měli uplatňovat pravidla Komise a měli by mít stejné úkoly, povinnosti a odpovědnost jako jakákoli jiná dále pověřená schvalující osoba Komise. Rovněž by se měli v těchto věcech v případě potřeby obracet na Komisi jako na svůj orgán.
- (7) Komise si ponechává plnou odpovědnost za udělení absolutoria, pokud jde o plnění oddílu rozpočtu Komise provedená ze strany EEAS. K tomu, aby mohla Komise plnit své povinnosti, by jí vedoucí delegací Unie měli poskytovat potřebné informace. Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku by měl napomáhat spolupráci delegací Unie s útvary Komise.
- (8) Účetní Komise bude nadále odpovědný za celý oddíl rozpočtu Komise, včetně účetních operací s prostředky, jejichž správou jsou dále pověřeni vedoucí delegací Unie. Z toho důvodu je třeba vyjasnit, že odpovědnost účetního EEAS zahrnuje pouze oddíl rozpočtu EEAS, aby se předešlo překrývání odpovědností.
- (9) V zájmu jednotného přístupu a rovnosti zacházení s dále pověřenými schvalujícími osobami, které jsou zaměstnanci EEAS, a těmi, které jsou zaměstnanci Komise, jakož i náležité informovanosti Komise, by měla specializovaná komise pro řešení finančních nesrovnalostí v rámci Komise být zodpovědná rovněž za řešení nesrovnalostí v rámci EEAS v případech, kdy Komise dále pověřila prováděcími pravomocemi vedoucí delegací Unie. Nicméně v zájmu zachování vazby mezi odpovědností za finanční řízení a disciplinárním řízením by Komise měla být oprávněna požádat vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby zahájil řízení, pokud komise odhalí nesrovnalosti týkající se pravomocí Komise, jimiž byli dále pověřeni vedoucí delegací Unie. V takovém případě by měl vysoký představitel učinit patřičné kroky v souladu se služebním řádem.
- (10) V zájmu zajištění jednotnosti, účinnosti a nákladové efektivity finanční kontroly by měl interní auditor Komise jednat rovněž jako interní auditor EEAS s ohledem na plnění rozpočtu jak v případě oddílu rozpočtu Komise, tak v případě oddílu rozpočtu EEAS.

- (11) Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 by tedy mělo být pozměněno odpovídajícím způsobem,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002 se mění takto:

- (1) V prvním pododstavci čl. 1 odst. 2 se před slova „Hospodářský a sociální výbor“ vkládají slova „Evropská služba pro vnější činnost“.
- (2) V čl. 28 odst. 1 se první pododstavec nahrazuje tímto:
- „Každý návrh nebo podnět, který legislativnímu orgánu předloží Komise, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku nebo členský stát, který by mohl mít vliv na rozpočet, včetně změn počtu pracovních míst, musí být doložen finančním výkazem a hodnocením podle čl. 27 odst. 4 tohoto nařízení.“
- (3) V čl. 30 odst. 3 se první pododstavec nahrazuje tímto:
- „Komise vhodným způsobem zpřístupní informace o příjemcích finančních prostředků z rozpočtu, které má k dispozici v okamžiku plnění rozpočtu centralizovaným řízením podle článku 53a, a informace o příjemcích finančních prostředků, které poskytnou subjekty, jež byly úkoly plnění rozpočtu pověřeny v rámci jiných způsobů řízení.“
- (4) V prvním pododstavci článku 31 se před slova „Hospodářský a sociální výbor“ vkládají slova „Evropská služba pro vnější činnost“.
- (5) V prvním odstavci článku 50 se doplňuje nová věta, která zní:
- „V zájmu zjednodušení vynakládání provozních prostředků delegací Unie, jež jsou zapsány do oddílů rozpočtu EEAS a Rady však mohou být s Komisí dohodnuta podrobná pravidla.“
- (6) V článku 51 se vkládají nové odstavce, které znějí:
- „Komise však může pověřit výkonem svých pravomocí při plnění rozpočtu týkajících se prostředků z jejího oddílu vedoucí delegací Unie. Pokud vedoucí delegací Unie jednájí jako dále pověřené schvalující osoby Komise, jsou povinni dodržovat stejná pravidla pro plnění rozpočtu a mají stejné úkoly, povinnosti a odpovědnost jako kterákoli jiná dále pověřená schvalující osoba Komise.
- Pro účely uvedené v druhém odstavci přijme vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku potřebná opatření k usnadnění spolupráce mezi delegacemi Unie a útvary Komise.“
- (7) Článek 53a se nahrazuje tímto:

„Článek 53a

Plní-li Komise rozpočet centralizovaným řízením, jsou úkoly plnění rozpočtu prováděny buď přímo jejími útvary či delegacemi Unie v souladu s druhým odstavcem čl. 51, nebo nepřímo podle článků 54 až 57.“

(8) V článku 59 se doplňuje nový odstavec 5, který zní:

„5. Pokud jednají vedoucí delegací Unie jako dále pověřené schvalující osoby podle druhého odstavce článku 51, jsou povinni se obracet, pokud to vyžadují jejich úkoly schvalující osoby, na Komisi jako na svůj orgán.“

(9) V oddíle 2 se doplňuje nový článek 60a, který zní:

„1. Pokud jednají vedoucí delegací Unie jako dále pověřené schvalující osoby podle druhého odstavce článku 51, jsou povinni spolupracovat v zájmu náležitého vynakládání finančních prostředků úzce s Komisí s cílem zajistit zejména legalitu a správnost finančních operací, dodržování zásady řádného finančního řízení při správě finančních prostředků a účinnou ochranu finančních zájmů Unie.

K tomu účelu přijmou potřebná opatření, aby zamezili jakékoli situaci, která by mohla ohrozit odpovědnost Komise za plnění rozpočtu, kterou byli dále pověřeni, jakož i jakémukoli střetu zájmů nebo priorit, které by měly vliv na plnění úkolů finančního řízení, kterými byli dále pověřeni.

Pokud vyvstane situace nebo střet zájmů uvedené ve druhém pododstavci, vedoucí delegací Unie jsou povinni o nich neprodleně informovat příslušný útvar Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

2. Pokud se vedoucí delegace Unie ocitne v situaci uvedené v čl. 60 odst. 6, obrátí se na specializovanou komisi pro řešení finančních nesrovnalostí zřízenou podle čl. 66 odst. 4. V případě jakékoli protiprávní činnosti, podvodu nebo korupce, které by mohly poškodit zájmy Unie, uvědomí orgány a subjekty určené platnými právními předpisy.

3. Vedoucí delegací Unie jednající jako dále pověřené schvalující osoby podle druhého odstavce článku 51 podávají dvakrát do roka zprávu své pověřené schvalující osobě, která zahrne jejich zprávy do své výroční zprávy o činnosti uvedené v čl. 60 odst. 7. Tato půlroční zpráva, podávaná vedoucími delegací Unie, obsahuje informace o účinnosti a účelnosti vnitřních systémů řízení a kontroly zavedených v jejich delegacích a o řízení operací, kterým byli dále pověřeni.

4. Vedoucí delegací Unie jednající jako dále pověřené schvalující osoby podle druhého odstavce článku 51 vyhoví jakékoli žádosti pověřené schvalující osoby Komise.“

(10) V čl. 61 odst. 1 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Účetní EEAS odpovídá pouze za oddíl rozpočtu EEAS, kterou EEAS plní.“

(11) Článek 66 se mění takto:

a) vkládá se nový odstavec 3a, který zní:

„3a. V případě dalšího pověření vedoucích delegací Unie je pověřená schvalující osoba odpovědná za vymezení zavedených vnitřních systémů řízení a kontroly, jejich účinnost a účelnost. Vedoucí delegací Unie jsou odpovědní za náležité nastavení a fungování těchto systémů podle pokynů pověřené schvalující osoby a za správu finančních prostředků a operace provedené v rámci delegace Unie pod jejich vedením.

Vedoucí delegací Unie podávají zprávu o plnění povinností, za něž jsou odpovědní podle prvního pododstavce tohoto odstavce, v souladu s čl. 60a odst. 3.

Vedoucí delegací Unie podávají pověřené schvalující osobě Komise každý rok prohlášení o věrohodnosti vnitřních systémů řízení a kontroly zavedených v jejich delegacích, tak aby schvalující osoba mohla vypracovat vlastní prohlášení o věrohodnosti.“

b) doplňuje se nový odstavec 5, který zní:

„5. Pokud jednají vedoucí delegací Unie jako dále pověřené schvalující osoby podle druhého odstavce článku 51, bude k rozhodování o případech, na něž se odkazuje v odstavci 4 tohoto článku, příslušná specializovaná komise pro řešení finančních nesrovnalostí zřízená Komisí podle téhož článku.

Pokud tato komise odhalí systémové problémy, podá schvalující osobě, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, pověřené schvalující osobě Komise, pokud není zúčastněnou osobou, a internímu auditorovi zprávu s doporučeními.

Na základě stanoviska této komise může Komise požádat vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby jakožto orgán oprávněný ke jmenování zahájil vůči dále pověřeným schvalujícím osobám disciplinární řízení nebo řízení z důvodu finanční odpovědnosti, pokud se nesrovnalosti týkají pravomocí, jimiž je Komise dále pověřila. V takovém případě vysoký představitel podnikne patřičné kroky v souladu se služebním řádem.“

(12) V článku 85 se doplňují nové odstavce, které znějí:

„Pro účely interního auditu EEAS podléhají vedoucí delegací Unie jako dále pověřené schvalující osoby podle druhého odstavce článku 51 s ohledem na finanční řízení, kterým byli dále pověřeni, do ověřovací pravomoci interního auditora Komise.

Z důvodů jednotnosti, účinnosti a nákladové efektivity jedná interní auditor Komise rovněž jako interní auditor EEAS s ohledem na plnění oddílu rozpočtu EEAS.“

(13) V článku 163 se první věta nahrazuje tímto:

„Akce uvedené v této hlavě mohou být prováděny buď centralizovaným řízením Komise podle článku 53a, sdíleným řízením, decentralizovaným řízením jednou nebo více přijímajícími třetími zeměmi, nebo společným řízením s mezinárodními organizacemi v souladu s příslušnými ustanoveními článků 53 až 57.“

(14) V článku 165 se první věta nahrazuje tímto:

„Provádění akcí přijímajícími třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi podléhá kontrole Komise podle článku 53a.“

(15) V článku 185 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Interní auditor Komise vykonává vůči subjektům uvedeným v odstavci 1 stejné pravomoci jako vůči útvarům Komise nebo delegacím Unie.“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne [...]

Za Evropský parlament
předseda
[...]

Za Radu
předseda/předsedkyně
[...]